

OPŠTINA IVANJICA

GRAĐANSKI VODIČ KROZ ODLUKU O
BUDŽETU ZA 2021. GODINU

Opština Ivanjica

Sadržaj

1. Uvod
2. Ko se finansira iz budžeta opštine?
3. Kako nastaje budžet opštine?
4. Kako se puni opštinski budžet?
  - 4.1. Struktura prihoda i primanja u 2021. godini
  - 4.2. Šta se promenilo u odnosu na 2020. godinu?
5. Na šta se troši Vaš novac?
  - 5.1. Struktura rashoda i izdataka u 2021. godini
  - 5.2. Programsko trošenje u 2021. godini
  - 5.3. Najznačajniji projekti u 2021. godini

1. Uvod

Dragi sugrađani i sugrađanke,

Osnovna svrha dokumenta koji je pred vama jeste da na što jednostavniji i razumljiviji način objasni u koje svrhe se koriste javni resursi da bi se zadovoljile potrebe stanovništva.

Građanski budžet predstavlja sažet i jasan prikaz Odluke o budžetu opštine Ivanjica za 2021. godinu, koja je po svojoj formi veoma obimna i teška za razumevanje zbog specifičnih pojmova i klasifikacija koje je čine.

Iako je nemoguće objasniti celokupan bužet u ovako kratkoj formi, iskreno se nadamo da ćemo na ovaj način uspeti da vas informišemo o načinu prikupljanja javnih sredstava i ostvarivanja prihoda i primanja budžeta grada, kao i o načinu planiranja, raspodele i trošenja budžetskih sredstava.

Na ovaj transparentan način očekujemo da se poveća interesovanje i učešće naših sugrađana u postavljanju ciljeva, definisanju prioriteta i planiranju razvoja naše opštine.

Mitrović Momčilo

Predsednik
opštine Ivanjica

2. Ko se finansira iz budžeta

Direktni korisnici budžetskih sredstava

- Skupština opštine
- Predsednik opštine
- Opštinsko veće
- Opštinska uprava
- Opštinsko pravobranilaštvo

Indirektni korisnici budžetskih sredstava:

- Dom kulture
- Biblioteka " Svetislav Vulović "
- Turistička organizacija
- Predškolska ustanova " Bajka "
- 19 Mesnih zajednica

Ostali korisnici budžetskih sredstava:

- 9 Osnovnih škola
- 2 Srednje škole
- Centar za socijalni rad
- Dom zdravlja

3. Kako nastaje budžet opštine?

BUDŽET OPŠTINE Ivanjica je pravni dokument koji utvrđuje plan prihoda i primanja i rashoda i izdataka opštine za budžetsku, odnosno kalendarsku godinu.

To znači da ovaj dokument predstavlja predviđanje koliko će se novca od građana i privrede u toku jedne godine prikupiti i na koji način će se taj novac trošiti.

Iz opštinskog budžeta se tokom godine plaćaju sve obaveze lokalne samouprave. Isto tako u budžet se slivaju prihodi iz kojih se podmiruju te obaveze.

Predsednik opštine i lokalna uprava sprovode opštinsku politiku, a glavna poluga te politike i razvoja je upravo budžet opštine.

Prilikom definisanja ovog, za opštinu Ivanjica najvažnijeg dokumenta, oni moraju da se vode zakonskim propisima, strateškim prioritetima razvoja i drugim elementima, kao što je prikazano na **slici 1**.

Realnost je takva da postoje velike razlike između želja i mogućnosti, tako da kreiranje budžeta podrazumeva utvrđivanje prioriteta i pravljenje različitih kompromisa.

4. Kako se puni opštinski budžet?

OPIS PRIHODA I PRIMANJA

PORESKE PRIHODE Opština Ivanjica prikuplja kroz naplatu poreza na zarade, poreza na dobra i usluge, poreza na imovinu i ostalih poreza.

NEPORESKE PRIHODE Opština prikuplja od fizičkih i pravnih lica za korišćenje javnih dobara (naknade), za pružanje određenih javnih usluga (takse), za kršenje ugovornih i zakonskih odredbi (penali i kazne) kao i prihodi koji se ostvare upotrebom javne imovine (npr. naknada za korišćenje šumskog i poljoprivrednog zemljišta, naknada za korišćenje prostora i građevinskog zemljišta i slično).

TRANSFERI podrazumevaju namenski ili nenamenski prenos novca iz budžeta Republike Srbije u korist nivoa opština.

PRIMANJA OD PRODAJE NEFINANSIJSKE IMOVINE se ostvaruju prodajom pokretnosti i nepokretnosti, koje su u vlasništvu opštine.

PRIMANJA OD PRODAJE FINANSIJSKE IMOVINE se ostvaruju od prodaje akcija i ostalog kapitala u korist nivoa opština.

PRENETA NOVČANA SREDSTVA IZ RANIJIH GODINA predstavljaju višak prihoda budžeta opštine i korisnika budžeta opštine koji nije potrošen u prethodnom budžetu.

4. Kako se puni opštinski budžet ?

Budžet opštine Ivanjica se u 2021.

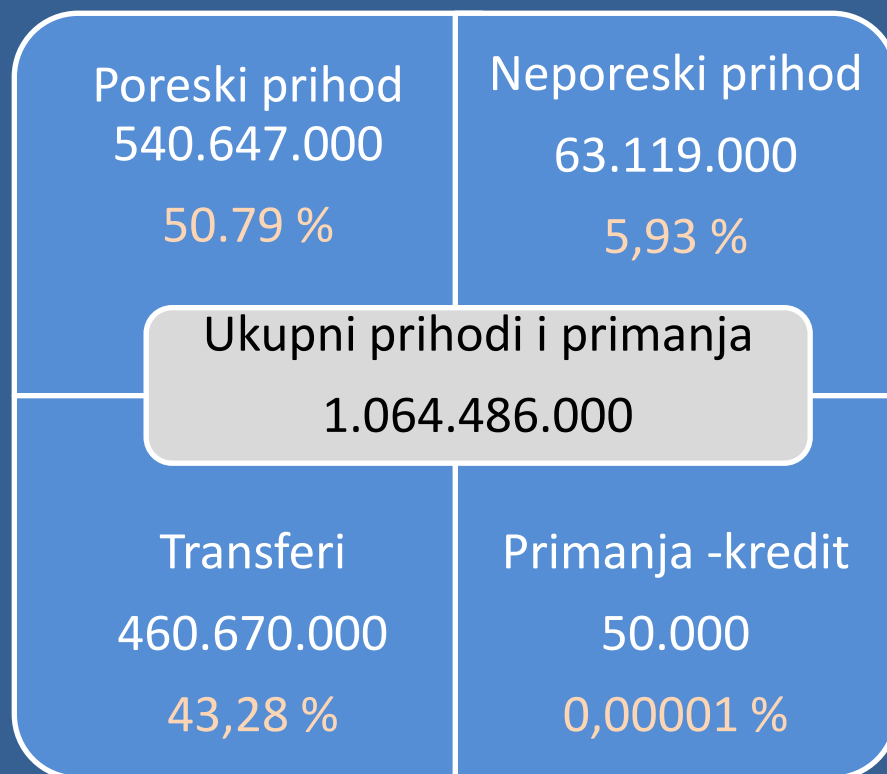
godini puni novcem od:

PRIHODA

- poreskih prihoda - vrsta javnih prihoda koji se prikupljaju obaveznim plaćanjima poreskih obveznika bez obaveze izvršenja specijalne usluge zauzvrat
- neporeskih prihoda - vrsta javnih prihoda koji se naplaćuju za korišćenje javnih dobara (naknade), pružanje javnih usluga (takse) ili zbog kršenja ugovornih ili zakonskih odredbi (kazne i penali)
- transfera - koji može biti namenski, za tačno utvrđene namene, ili nenamenski, za koji nije unapred definisana namena te se može koristiti za bilo koje svrhe

PRIMANJA

- primanja od prodaje nefinansijske imovine
- primanja od prodaje finansijske imovine

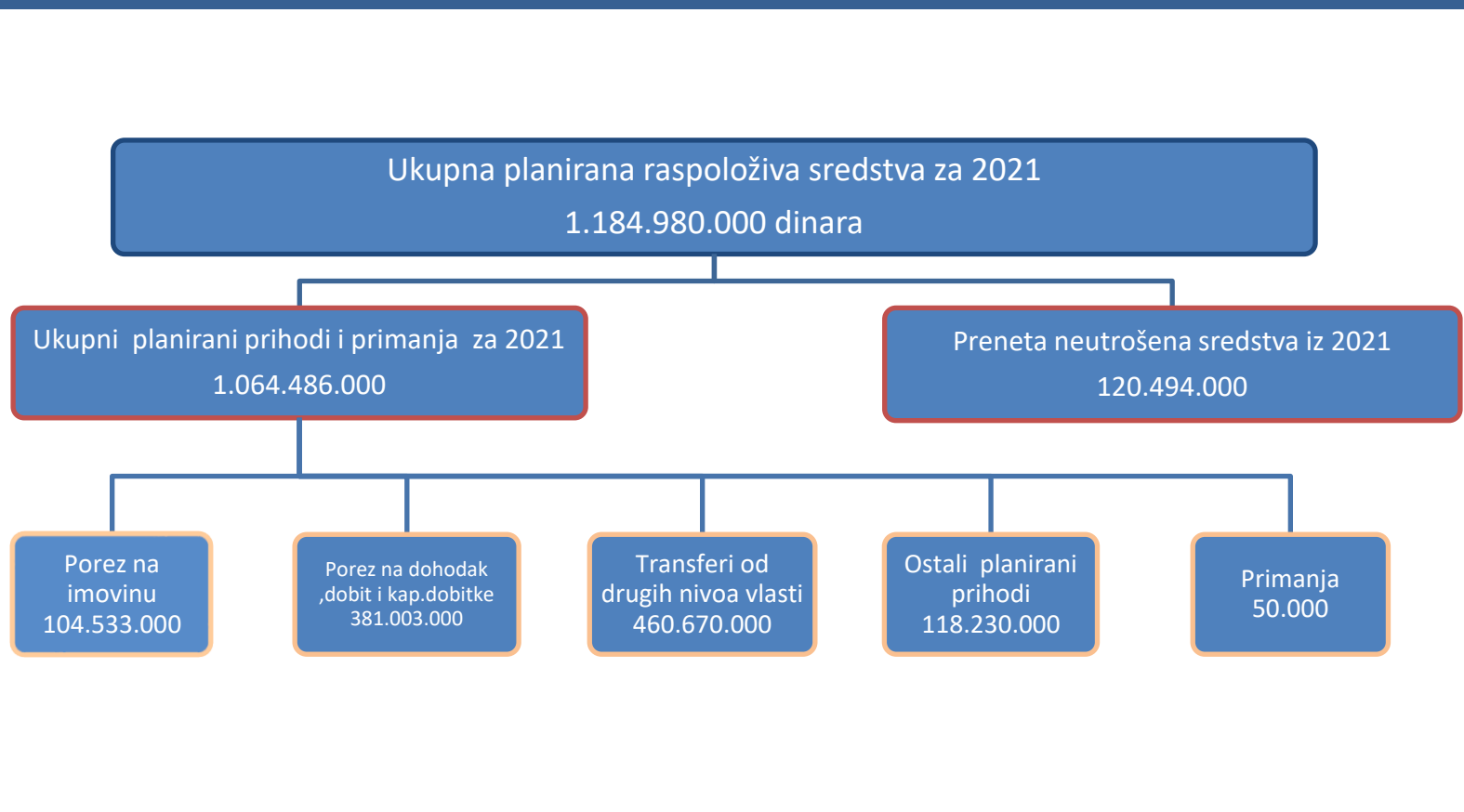

4.1 Struktura prihoda i primanja u 2019 godini

Ukupni prihodi i primanja budžeta opštine i korisnika budžetskih sredstava sa prenetim neutrošenim sredstvima iz ranijih godina čine raspoloživa sredstva za 2019. godinu i iznose **1.184.980.000 dinara**.

Planom predviđeni prihodi i primanja budžeta opštine Ivanjica i korisnika budžeta grada za 2021. godinu iznose **1.064.486.000** dinara, dok neraspoređeni višak prihoda i primanja iznosi **120.494.000** dinara.

4.1 Struktura prihoda i primanja u 2021. godini

Vrsta prihoda	Planiran iznos	% učešća u ukupnom prihodu opštine
Porez na dohodak , dobit i kapitalne dobitke	381.003.000	35,79 %
Porez na imovinu	104.533.000	9,82 %
Porez na dobra i usluge	36.225.000	3,40 %
Drugi porezi	18.885.000	1,77 %
Transferi od drugih nivoa vlasti	460.670.000	43,28 %
Neporeski prihodi	63.119.000	5,935 %
Primanja	50.000	0,005 %
Ukupno	1.064.486.000	100 %

Iz navedenog pregleda vidi se struktura prihoda naše opštine .

Poreski prihodi, čine 50,78 % ovogodišnjih planiranih prihoda budžeta.

Najznačajniji poreski prihodi za opštinu su:

POREZ NA DOHODAK, DOBIT I KAPITALNE DOBITKE sa ukupnim planom ostvarenja od **381.003.000** dinara. Najznačajniji za budžet grada u ovoj grupi prihoda je **Porez na zarade** sa najvećom nominanom vrednošću u strukturi svih prihoda i iznosi **310.000.000** dinara.

POREZ NA IMOVINU sa ukupnim planom ostvarenja od **104.533.000** dinara. Ovo je najznačajniji izvorni prihod jer visinu utvrđuje jedinica lokalne samouprave.

4.2. Šta se promenilo u odnosu na 2020. godinu?

Ukupni prihodi i primanja naše opštine u 2021. godini su se **povećali** u odnosu na poslednju izmenu Odluke o budžetu za 2020. godinu za **37.604.000** dinara, odnosno za **3,66 %**.

5. Na šta se troši Vaš novac?

Jedno od osnovnih budžetskih načela je ravnoteža prihoda i rashoda, zato i ukupni planirani rashodi i izdaci grada u ovoj godini iznose

1.184.980.000,00 dinara

Ono što je veoma važno istaći kada se definiše planiranje, raspodela i trošenje javnih sredstava jesu osnovni principi na kojima se svaki budžet mora koncipirati:

- **Princip Efikasnosti** - koji ukazuje na racionalno trošenje i kontrolu trošenja budžetskih sredstava
- **Princip Ekonomičnosti** - koji teži postizanju maksimalnih rezultata uloženim sredstvima
- **Princip Efektivnosti** - koji upućuje da se iz postojećih sredstava ostvare najbolji efekti

Rashodi i izdaci se u budžetskom sistemu klasifikuju na više načina. U ovom vodiču biće prikazani rashodi po:

- **Ekonomskoj klasifikaciji** koja prikazuje pojedinačna dobra i usluge na šta se troše sredstva kao i izvršena transferna plaćanja, čime se stiče uvid u vrstu rashoda (rashodi za zaposlene, korišćenje dobara i usluga, transferi, subvencije i drugo)
- **Programskoj klasifikaciji** koja prikazuje rashode i izdatke prema zadacima i aktivnostima korisnika budžetskih sredstava koji se sprovode u cilju efikasnog upravljanja sredstvima po predloženim programima

5. Na šta se troši Vaš novac?

Rashodi za zaposlene

predstavljaju sve troškove za zaposlene, kako u upravi tako i kod budžetskih korisnika. Ukupna planirana vrednost **213.736.000 din.**

Korišćenie roba i usluga

obuhvata stalne troškove, putne troškove, usluge po ugovoru, specijalizovane usluge, troškove materijala i tekuće popravke i održavanje. Ukupna planirana vrednost **427.843.000 din.**

Donacije, dotacije i transferi su troškovi koje opština Ivanjica ima za isplatu dotacija i transfera ostalim nivoima vlasti, u najvećoj meri vrši se transfer prema školama. Ukupna planirana vrednost **195.415.000 din.**

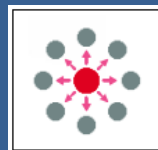

Ostali rashodi obuhvataju dotacije nevladinim organizacijama, poreze, takse, novčane kazne i penale. Ukupna planirana vrednost **67.594.000 din**

Otplata kamata i glavnice

obuhvata troškove otplate uzetih kredita iz ranijih godina. Ukupna planirana vrednost **17.357.000 din**

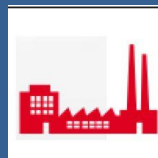
Subvencije iz budžeta planira lokalna samouprava kako bi pomogla preduzećima (privatnim i javnim), fizičkim licima ili određenim sektorima ekonomije kao na primer poljoprivredi. Subvencije se daju u vidu novca za podsticanje zapošljavanja, razvoj, otplatu kredita, itd. Ukupna planirana vrednost **20.700.000 din**

Socijalna zaštita obuhvata sve troškove isplate socijalne pomoći za različite kategorije stanovništva. Ukupna planirana vrednost **55.500.000 din.**

Budžetska rezerva predstavlja novac koji se koristi za neplanirane svrhe i u svrhe za koje se u toku godine pokaže da su neophodna dodatna novčana sredstva. Ukupna planirana vrednost **5.250.000 din.**

Kapitalni rashodi su troškovi za osnovna sredstva (zgrade i građevinske objekte, mašine i opremu, zemljište i slično) koja su u vlasništvu opštine. Ukupna planirana vrednost **181.585.000 din.**

5.2. Programsko trošenje u 2021. godini

Novac je namenjen za programe koji doprinose ispunjavanju strateških ciljeva razvoja naše opštine, a troškovi budžeta raspoređeni su prema projektnim aktivnostima i projektima na koje se odnose.

Programski budžet predstavlja efikasan mehanizam za upravljanje učinkom javne uprave, uspostavlja veću odgovornost korisnika, utvrđuje prioritete rashoda i izdataka i omogućava transparentnije sprovođenje javnih politika i javne potrošnje.

5.2. Programsko trošenje u 2021. godini

U 2021. godini najviše novca iz budžeta biće izdvojeno za sledeće programe : Organizacija saobraćaja i saobraćajne infrastrukture (17,65%), Lokalnu samoupravu (19,80%), Predškolsko obrazovanje (11,17%), Osnovno obrazovanje i vaspitanje(9,72%) , Komunalnu delatnost (8,96%), kao i Socijalnu i dečiju zaštitu (6,24%). U tabeli se može videti koliko je procentualno učešće pojedinih programa u ukupnom budžetu :

NAZIV PROGRAMA	PLAN ZA 2019. GODINU	% UČEŠĆE U UK.RASHODIMA
Program 1 - Stanovanje, urbanizam i prostorno planiranje	1.000.000	0.08%
Program 2 - Komunalne delatnosti	106.200.000	8.96%
Program 3 - Lokalni ekonomski razvoj	34.000.000	2.87%
Program 4 - Razvoj turizma	18.529.000	1.56%
Program 5 - Poljoprivreda i ruralni razvoj	23.500.000	1.98%
Program 6 - Zaštita životne sredine	58.000.000	4.89%
Program 7 - Organizacija saobraćaja i saobrać. infrastr.	209.100.000	17.65%
Program 8 - Predškolsko vaspitanje i obrazovanje	132.420.000	11.17%
Program 9 - Osnovno obrazovanje i vaspitanje	115.234.000	9.72%
Program 10 - Srednje obrazovanje i vaspitanje	28.961.000	2.44%
Program 11 - Socijalna i dečija zaštita	74.000.000	6.24%
Program 12 - Zdravstvena zaštita	30.700.000	2.59%
Program 13 - Razvoj kulture i informisanja	48.069.000	4.06%
Program 14 - Razvoj sporta i omladine	50.374.000	4.25%
Program 15 - Opšte usluge lokalne samouprave	234.647.000	19.80%
Program 16 - Politički sistem lokalne samouprave	20.246.000	1.71%
Program 17 - Energetska efikasnost i obnovljivi izvori energije	0	0
UKUPNO:	1.184.980.000	

5.3. Najznačajniji projekti i aktivnosti u 2021.godini

- Realizacije projekata “**Centar za razvoj inovacija**”, u iznosu od **30.000.000** dinara
- Realizacija projekta “**Izgradnja kanalizacije u naselju Đurića put**“, u iznosu od **15.000.000** dinara
- Realizacija projekta “**Rekonstrukcije Ulice Miloša Đelkapića**“, u iznosu od **15.000.000** dinara
- Realizacija projekta “**Rekonstrukcija pristupnog puta Ulici Druge proletherske u naselju Crnjevo** “ u iznosu od **4.000.000** dinara
- Rekonstrukcija ulice u Jeseništu u iznosu od **1.000.000** dinara.
- **Rekonstrukcija ulice Petra Bojovića** u naselju Crnjevo u iznosu od **4.000.000** dinara.
- Realizacija projekata “**Izgradnja atmosferske kanalizacije u naselju Dubrava**“ u iznosu od **11.000.000** dinara.
- Realizacija projekta „ **Izgradnja atmosferskog kolektora u Ulici Miljka Savića** „, ukupne vrednosti **4.500.000** dinara
- **Realizacija projekta „Izgradnja igrališta za male sportove u naselju Šljivići“ u ukupnom iznosu od 3.939.000,00** dinara
- **Izgradnja nekategorisanih puteva uz učešće građana u ukupnoj vrednosti od 70.000.000** dinara.

5.3. Najznačajniji projekti i aktivnosti u 2021.godini

- Izgradnja dela **vodovoda u naselju „Stara fabrika“** ukupne vrednosti **2.500.000 dinara**.
- Realizacija projekta **„Izgradnja sportskog centra“**-prva faza ukupne vrednosti **18.000.000 dinara**.
- Realizacija projekata iz oblasti javne rasvete ukupne vrednosti **12.000.000** i to:
  - 1.Izgradnja javne rasvete Bukovica-Stara fabrika u vrednosti od 3.900.000 dinara
  - 2.Izgradnja javne rasvete Satelitska stanica –Varjače u vrednosti od 4.700.000 dinara
  - 3.Izgradnja javne rasvete u ulici Kapetana Jakovića u vrednosti od 1.200.000 dinara
  - 4.Izgradnja javne rasvete u ulici Garavi sokak u vrednosti od 2.200.000 dinara
- Realizacija **velikog broja konkursa** iz različitih oblasti (socijala, obrazovanje, kultura, sport, nauka, ekologija..) putem kojih razni oblici organizacija, udruženja građana i saveza mogu realizovati svoje projekte
- Realizacija **aktivnosti i projekata u okviru socijalne i dečije zaštite**, koja obuhvata pomoć najstarijima, nezaposlenim porodiljama, vantelesnu oplodnju, pomoć najsiromašnijima, invalidnim licima kao i pomoć izbeglim i interno raseljenim licima na teritoriji opštine Ivanjica, stipendije i pomoć porodicama đaka prvaka u iznosu od **74.000.000 dinara**.

Dobro utvrđen budžet je preduslov za realizaciju javnih politika stoga pozivamo sve naše sugrađane da se odgovorno uključe u budžetske procese i doprinesu efektivnoj, ekonomičnoj i efikasnoj upotrebi javnih sredstava u ostvarivanju ciljeva koji su ovim budžetom postavljeni.

